

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 076 «підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
за освітньою програмою «Економіка підприємства та організація підприємницької діяльності»

на тему: «Удосконалення системи стимулювання праці на підприємстві» (на прикладі ПАТ «Одеський припортовий завод»)

Виконавець:

студент факультету ФЕУП
Шарова Марія Володимирівна

/підпис/

Науковий керівник:

д.е.н., проф. Кафедри економіки підприємства
та організації підприємницької діяльності
Семенова Валентина Григорівна

/підпис/

ОДЕСА – 2020

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми: в сьогоденній економічній ситуації стимулювання праці є основою для життя людини, встановлює її значимість в суспільстві, служить однією з найважливіших форм самовираження й самоактуалізації, тому воно повинно бути організовано таким чином, щоб адекватно відображати особливості людини, забезпечувати відповідну винагороду.

Мета дослідження: аналіз сучасного стану та перспектив удосконалення системи стимулювання праці на ПАТ «Одеський припортовий завод» на сучасному етапі розвитку вітчизняної економіки.

Завдання дослідження:

- описати теоретико-методологічні аспекти дослідження стимулювання праці на підприємстві;
- дослідити основні показники стимулювання праці на підприємстві;
- проаналізувати стан та перспективи удосконалення системи стимулювання праці в ПАТ «Одеський припортовий завод»;
- запропонувати заходи, спрямовані на удосконалення системи стимулювання праці в ПАТ «Одеський припортовий завод».
- обґрунтувати потрібність запропонованих заходів щодо удосконалення системи стимулювання праці в ПАТ «Одеський припортовий завод».

Об'єкт дослідження: теоретичні засади систем стимулювання праці на підприємстві ПАТ «Одеський припортовий завод».

Предмет дослідження: система стимулювання праці ПАТ «Одеський припортовий завод».

Методи дослідження: методи порівняльного, статистичного, техніко-економічного аналізу, прогнозування економічних процесів, групування – залежність результативних показників від складових їх формування, графічний метод.

Інформаційна база дослідження: дані по системі стимулювання праці в ПАТ «Одеський припортовий завод» за 2014-2018 роки.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (50 найменувань) та 3-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 79 сторінок. Основний зміст викладено на 70 сторінках. Робота містить 24 таблиць, 10 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «***Теоретичні основи організації стимулювання праці***» розглянуто економічну сутність заробітної плати, її функції, особливості систем стимулювання праці в сучасних умовах, удосконалення методів стимулювання праці на підприємстві.

У другому розділі «***Аналіз системи стимулювання праці в ПАТ «Одеський припортовий завод»***» проаналізовано основні техніко-економічні показники

діяльності та систему стимулювання праці ПАТ «ОПЗ», надано загальну характеристику діяльності ПАТ «Одеський припортовий завод».

У третьому розділі *«Шляхи удосконалення системи стимулювання праці в ПАТ «Одеський припортовий завод»»* запропоновано впровадити систему Key Performance Indicator та Yaware.TimeTracker, посилити нематеріальне стимулювання праці за рахунок створення комфортних умов праці, тренінгів та мотивації вільним часом.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Аналіз абсолютних показників ПАТ «Одеський припортовий завод» за 2014-2018 роки показав кризовий фінансовий стан. Підприємство є практично банкрутом. Після 2015 року публічне акціонерне товариство почало приносити збиток, так як зобов'язання переважили виручку. Основною причиною стало підвищення цін на газ. Сьогодні завод працює лише завдяки наданню послуг з прийому та перевантаження аміаку з Росії на експорт через Одеський морський порт. Ці доходи залишаються для «Одеського припортового заводу» єдиним джерелом оборотних коштів. Через неясні перспективи на підприємстві почався витік кадрів. За даними дирекції, з 2015 року число співробітників скоротилося з 4 тисяч до 2,8 тисяч чоловік. При цьому в 2018 році за власним бажанням з «Одеського припортового заводу» звільнилися 564 працівники.

2. Аналіз існуючої системи стимулювання праці на підприємстві ПАТ «ОПЗ» показав, що більшість робітників незадоволені діючою системою стимулювання праці персоналу.

Виявлені негативні моменти потребують вдосконалення, що може забезпечити впровадження системи Key Performance Indicator, яка дозволить врахувати більше факторів впливу на результати праці, а також допоможе мотивувати працівників та встановити відповідну винагороду за працю кожного робітника.

Для вирішення проблем на підприємстві ми пропонуємо встановити на кожний комп'ютер працівника програму Yaware.TimeTracker, яка забезпечить ефективний розподіл завдань підприємства та допоможе керівникам дізнатися завантаженість робітників.

Заходами нематеріального стимулювання праці ми обрали: поліпшення умов роботи працівників, надання більшої свободи робітникам, впровадження навчань та тренінгів.

Запропоновані заходи дозволили збільшити прибуток підприємства на 548641 гривень.

АНОТАЦІЯ

Шарова М. В. «Удосконалення системи стимулювання праці на підприємстві (на прикладі ПАТ «Одеський припортовий завод»)»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності «076 підприємництво, торгівля та біржова діяльність»»

(шифр та назва спеціальності)

за освітньою програмою «Економіка підприємства та організація підприємницької діяльності».

(назва освітньої програми)

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2020.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти принципів та механізмів управління системою стимулювання праці підприємства, економічна сутність й складові системи стимулювання праці підприємства, а також методичні засади здійснення його вартісної оцінки.

Проаналізовано динаміку основних показників стимулювання праці ПАТ «Одеський припортовий завод у напрямку її більш тісного зв'язку з кінцевими результатами діяльності підприємства та ефективність системи мотивації персоналу на досліджуваному підприємстві.

Запропоновано впровадити систему Key Performance Indicator та Yaware.TimeTracker, посилити нематеріальне стимулювання праці за рахунок створення комфортних умов праці, тренінгів та мотивації вільним часом.

Ключові слова: стимулювання праці, підприємство, мотивація, дохід, прибуток, нематеріальне стимулювання.

ANNOTATION

Sharova M. "Improvement of labor incentive system at the enterprise (using the example of PJSC "Odessa Port Plant")"

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty

«076 «business, trade and exchange activity»»

(code and name of the specialty)

for the educational program

"Economics of the enterprise and the organization of entrepreneurial activity".

(title of the educational program)

Odessa National Economics University – Odessa, 2020.

The work deals with the theoretical aspects of the principles and mechanisms of management of the system of stimulation of the enterprise, the economic essence and components of the system of stimulation of the enterprise, as well as the methodological principles of its valuation.

Author analysis the dynamics of the main indicators of labor stimulation of PJSC "Odessa Port Plant" in the direction of its closer connection with the final results of the enterprise and the effectiveness of the system of staff motivation at the studied enterprise are analyzed.

Author proposes to implement the Key Performance Indicator and Yaware.TimeTracker systems, to strengthen intangible work incentives by creating comfortable working conditions, training and motivation for free time.

Keywords: labor incentives, enterprise, motivation, income, profit, intangible incentives.